

Täysistunto

Torstai 10.6.2021 klo 16.00—19.43

3.1. Suullinen kysymys veropolitiikasta (Lulu Ranne ps)

Suullinen kysymys SKT 124/2021 vp

Suullinen kyselytunti

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Ranne aloittaa.

Keskustelu

16.00 **Lulu Ranne ps:** Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset ajavat politiikkaa, jolla Suomeen syntyy yksityissektorin työpaikkoja ja jolla ihmisille jää omista tuloistaan enemmän käteen. Me haluamme, että ihmisillä on varaa omaan kotiin ja varaa käydä töissä. Hallitus ajaa veropolitiikallaan päinvastaista linjaa. Tuloista jää yhä vähemmän käteen, kun lämmitysöljyn, bensiinin ja dieselin verotusta kiristettiin hallituksen toimesta. Yritykset taas joutuvat lisäämään kuluja hintoihin, mikä vähentää asiakkaita ja investointikykyä. Nostitte polttoaineveroja juuri huimasti, ja nyt kaavaillette kilometriversoja ja tietulleja. Nämä ovat täysin veron kaltaisia menoja ihmisille, jopa tuhansia euroja vuodessa per työssäkäyvä. Arvoisa valtiovarainministeri Saarikko, aiotteko todella runnoa läpi nämä suomalaisten arkea edelleen kallistavat ja ankeuttavat verot?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Saarikko, olkaa hyvä.

16.02 **Valtiovarainministeri Annika Saarikko** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siinä nyt tuli niin monta syytöstä, että taitaa olla parempi vaan vastata ihan yksiselitteisesti, että en ole. [Naurua — Hälinää — Puhemies koputtaa]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt pyydän niitä edustajia, jotka haluavat kenties esittää lisäkysymyksiä, nousemaan seisomaan ja painamaan V-painiketta. — Ja edustaja Ranne jatkaa.

16.02 **Lulu Ranne ps** (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! En ole koskaan kuullut huonompaa vastausta. [Välihuutoja vasemmalta] Hallitus ei halua vastata suomalaisten arjen kiduttaviin kysymyksiin, eli te ette halua vastata siihen, miten te aiotte rahoittaa tämän yhteiskunnan ja miten te aiotte helpottaa meidän suomalaisten elinvoimaa, meidän suomalaisten arkea. Mitä ihmettä tämä tällainen kohtelu oikein on? Veropolitiikka on kaikkein tärkeimpiä politiikkoja, joilla pystytään parantamaan työllisyyttä, pystytään parantamaan meidän asukkaiden ostovoimaa ja pystytään luomaan sitä tulevaisuutta. No, kysyn nyt teiltä: voisitteko te nyt vastata näihin täysin keskeisiin kysymyksiin ja lopettaa tämän ylimielisen käytöksenne? [Välihuutoja vasemmalta]

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2021 vp

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Saarikko.

16.03 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Pahoittelut, jos vastauksestani muodostui teille sellainen kuva. En tietenkään tarkoittanut sitä. Yritin vain sanoa, että kysymyksessänne oli niin monta eri osa-aluetta, ja nyt poimin yhden todella tärkeän äskeisestä puheenvuorostanne: ”Miten aiotte rahoittaa yhteiskunnan?” Tähän kysymykseen vastaan mielelläni. Olen nimittäin tänään aamulla saanut olla ulkomaankauppaministeri Skinnarin kanssa kuulemassa vaikkapa juuri Turussa 250 miljoonan euron investoinnista, minkä lääkeyhtiö Bayer Suomeen aikoo kohdistaa. Se on Varsinais-Suomen, Turun historian suurin yksittäinen investointi. [Aki Lindén: Erinomaista!] Vastaavia uutisia — joista muuten valtaosa liittyy nimenomaan ilmastomuutoksen torjunnan toimenpiteisiin teollisuudessa — vastaavia investointeja kuuluu nyt eri puolilta Suomea. Yksinkertainen vastaus vaativaan kysymykseenne on: aiomme rahoittaa tämän hyvinvointiyhteiskunnan jatkossakin työllä. [Lulu Ranne: Veroilla! — Vasemmalta: Työllä!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Tavio.

16.04 Ville Tavio ps (vastauspuheenvuoro): Herra puhemies! Perussuomalaiset katsovat, että veronkorotusten tie on käyty loppuun. Kansalaisten ostovoimaa tulee parantaa muun muassa asumisen ja autoilun kustannuksia laskemalla. Työn verotusta ja palkan sivukuluja laskemalla saadaan työnteke kannattavammaksi ja sallitaan suomalaisille työntekijöillekin vaurastuminen. Perussuomalaiset näkevät, että varsinkin ravintoloissa käyminen olisi hyvä kohde sille yli jäävälle ostovoimalle, jos SDP siis sallii ravintoloiden olevan kesällä auki.

Kysyn vihervasemmiston apupuolue keskustalta: kun te ajoitte ensin EU:n yhteisvelan kautta meidän rahamme Italiaan ja nyt ajatte maakuntaveroa, niin oletteko missään vaiheessa ajatelleet, että julkiset menot asetettaisiin tärkeysjärjestykseen ja sitä kautta suomalaisten veroja jopa laskettaisiin? [Jukka Gustafsson: Tämä on valtioneuvoston kyselytunti!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Saarikko.

16.05 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Valtiovarainministerinä voin vastata koko hallituksen linjaan tässä kyselytunnilla.

Ensinnäkin on selvää vähän niin kuin teidän koko kysymykseenne viitaten, että kyllä Suomessa kerätään veroja nyt ja jatkossakin. Siihen tämä koko yhteiskuntamme perustuu, ja se perustuu verotuksen malliin, jossa enemmän tienaat maksavat myös enemmän veroja. Tälle on ollut Suomessa laaja yhteiskunnallinen kannatus. Kyllä, mikäli taloustilanne sen sallisi, minusta olisi erinomaista tehdä ratkaisuja, jotka keventäisivät ihmisten verotusta. Samalla on hyvä todeta, että juuri nyt, kun me näemme kasvun lähtevän liikkeelle meillä ja muualla maailmassa [Jussi Halla-aho: Italiassa!] ja ahdistava korona-aika toivottavasti on vihdoinkin loppusuoralla, ei ehkä olisi viisasta talouspolitiikkaa kiihdyttää kasvua entisestään kansalaisiin kohdistuvilla veronalennuksilla. Mutta tehdään kaikkemme, että myös kunnatasolla ei tarvitsisi veroja lähteä korottamaan vaan palvelut järjestettäisiin entistä paremmin.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2021 vp

Olen hyvin tyytyväinen, että esimerkiksi tähän eduskunnassa käsittelyssä olevaan sote-uudistukseen liittyy ratkaisu, [Puhemies koputtaa] joka itse asiassa keventää verotusta tässä kokonaismallissa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja pääministeri Marin.

16.06 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä tuli kovia syytöksiä hallituksen talouspolitiikkaa kohtaan. Jos me kuitenkin katsomme tosiasioita, niin tosiasia on se, että Suomi on selvinnyt koronasta paitsi terveydellisesti myös taloudellisesti erinomaisesti. Meidän pudotuksemme bkt:ssä on ollut Euroopan pienimpiä, meidän taloutemme on selvinnyt hyvin, koska me olemme tehneet oikein mitoitettua finanssipolitiikkaa. Nyt, kun me katsomme eteenpäin, itse asiassa tulevaisuus näyttää aika valoisalta: ennätyksellinen investointiaalto tulossa Suomeen. Pelkästään tänään on luettu kaksi investointiuutista: Bayerin investointi Turkuun 250 miljoonaa, Stora Enson investointi Kouvolaan yli 20 miljoonaa. Nämä ovat vain alkusoittoa. Ennätyksellinen määrä investointeja, se tarkoittaa ihmisille lisää työpaikkoja, toimeentuloa, valoisampaa tulevaisuutta. Tämä on se politiikka, mitä hallitus on tehnyt. Ne talouspoliittiset ratkaisut, joita me olemme tehneet koronan aikana, takaavat sen, että Suomeen investoidaan ja tänne tulee lisää työpaikkoja, ihmisille toimeentuloa ja sitä kautta myös parempia palveluita.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Juvonen.

16.07 Arja Juvonen ps: Arvoisa herra puhemies! — Anteeksi, ensin en kuullut, ja sitten tuo mikrofoni ei tahtonut mennä päälle.

Arvoisa hallitus, me käsittelemme juuri sote-uudistusta sosiaali- ja terveysvaliokunnassa. Perussuomalaiset olivat mukana tässä maakuntaverokomiteassa, ja komitean lopputulemahan oli se, että maakuntaverot ei saanut vihreää valoa sieltä. Me näemme perussuomalaisina, että tämä maakuntaverot on erittäin vaarallinen malli. Se ei tule korvaamaan näitä sotea aiheuttavia kustannuksia eli toisin sanoin niitä kustannuksia, mitä ihmisten hoitaminen tulee maksamaan, vaan se luo Suomeen yhden lisäverotettavan tahon lisää. Kansalaiset pelkäävät myös sitä, että maakuntaverot nostaa verotusta: siellä puhutaan muun muassa kiinteistöveron nostamisesta niin kuin myös siitä tulojen verottamisesta. Mitä vastaatte tähän? Ja millä tavalla rahoitatte tämän sote-uudistuksen, koska maakuntaverot ei ole oikea ratkaisu siihen? Eikö olisi tärkeää luoda varma ja vakiintunut [Puhemies koputtaa] rahoitusmalli?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Saarikko.

16.08 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tähän keskusteluun tulkoon nyt vielä täydennyksenä — en ehkä osannut sitä äsken tarpeeksi kiteyttää — että hallitus ei suunnittele veronkorotuksia kotitalouksille. Hallitus ei suunnittele veronkorotuksia kotitalouksille. [Jani Mäkelän välihuuto] Tulkoon tämä selväksi ja alleviivatuksi, koska monia ikään kuin epäilyksiä, joita totta kai oppositiolla on oikeus tehdä, on nyt yllämme asetettu.

Kysyitte myös, edustaja Juvonen, tästä sote-palveluiden rahoitusratkaisusta. Se on kokonaisuudessaan täällä eduskunnassa nyt käytössä. Tiedossanne on kaikki ne ratkaisut,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2021 vp

reunaehdot ja ikään kuin ne mittarit, joilla sitä rahoitusta jaetaan alueiden välillä Suomessa. Ja kyllä, hallitus on pitänyt kiinni siitä periaatteesta, kuten Suomessa tähänkin asti, että sinne, missä on enemmän sairastavuutta tai pidemmät välimatkat, kohdistetaan rahoitusta oikeudenmukaisella tavalla. Mutta on myös selvää, että tulevaisuudessa sotessa käytetään kaikkialle enemmän rahaa kuin tänä päivänä, ja uskon, että sillä on eduskunnan laaja tuki tässä vanhenevan väestön maassa.

Mitä tulee maakuntaveroon, sen valmistelu on vaativa työ juuri siitä syystä, että kokonaisveroaste, [Puhemies koputtaa] kenenkään verotus Suomessa, ei saa sen vuoksi kiristyä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Arvoisat edustajat, sote-uudistukseen ja maakuntaveroon palaamme tällä kyselytunnilla hieman myöhemmin. Nyt jatketaan muista veroratkaisuista ja niiden vaikutuksesta. — Ja edustaja Vestman.

16.10 Heikki Vestman kok (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hyvinvointi ja palvelut voidaan turvata vain, jos ihmisillä on kannustimia tehdä työtä ja yrittää. Kireä työn verotus latistaa. Keskituloiselle suomalaiselle tienatusta lisäeurosta jää käteen noin puolet. Reilua 4 000 euron palkkaa kuussa saavalle jää lisätienestistä käteen alle puolet. Keskituloiselle palkansaajalle jää Ruotsissa yli 2 000 euroa enemmän käteen kuin Suomessa. Ruotsin demarihallitus poisti myös hyvätuloisten solidaarisuusveron, koska verotuotto ei veronalennuksen mukaan laske.

Hallitus menee toiseen suuntaan ja on antanut työn verotuksen entisestään kiristyä. Pääministeriä myöten esitetään ankaraa läpäisyprogressiota, joka rankaisisi työnteosta, ja on päätetty maakuntaverosta. Arvoisa valtiovarainministeri, onko oikein, että palkansaajalle jää tienatusta lisäeurosta käteen vain puolet? Miksi hallitus ei ole alentanut työn verotusta?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Saarikko.

16.11 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Siinäkin tuli useita kysymyksiä. Aloitetaan tästä esiin nostamastanne kuntaverosta. Sille ei ole suunnitteilla progressiota tavalla, jota kuvaatte. Sellaista ei ole pöydälläni. Maakuntaveron vaiheista olen täällä kertonut useampaan otteeseen. Eduskunnalla on nyt kaikki tieto käytettävissään uudistuksen hyväksymiseksi. Ja sitten on vaihe 2, johon liittyvät maakunnan muut tehtävät ja maakuntaveron valmistelu.

Mutta mitä tulee tähän syytökseenne tai väitteeseenne, että hallitus olisi Suomessa työtä tekevän ihmisen verotusta valtavasti kiristänyt, niin tälle väitteelle en oikeastaan löydä katetta. Itse asiassa on päinvastoin. Kuten mainitsin, tämä täällä käsittelyssä oleva sote-uudistus rahoitusratkaisuihin tulee sisältämään muutoksen, joka vuoden 2023 alusta keventää ansiotuloverotusta 200 miljoonalla — se uudistus, jota teidän puolueenne muuten itse asiassa vastustaa. Ja sitten toisekseen sen uudistuksen hyvä puoli on myös se, että se vähentää painetta kuntaveron nostoon todella merkittäväällä tavalla, siis tämä sama uudistus, jota kokoomus vastustaa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Lindtman.

16.12 Antti Lindtman sd (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Lääkeyhtiö Bayerin 250 miljoonan investointi Turkuun, Stora Enson investoinnit Anjalan paperitehtaaseen, In-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2021 vp

keroisen kartonkitehtaaseen Kouvolassa... Olemme saaneet lukea, että teollisuuden kiinteät investoinnit ovat tänä vuonna nousemassa [Hälinää — Puhemies koputtaa] historian korkeimmalle tasolle, siis viidenneksellä nousemassa pelkästään tänä vuonna, 12 prosenttia tutkimus- ja tuotekehitysinvestoinnit ovat nousemassa. Suomi on pääsemässä nyt kiinni investointibuumiin, ja tällä tiellä pitää jatkaa.

Arvoisa puhemies! Näyttää siltä, että nimenomaan tämä kasvua tukeva talouspolitiikka on ollut oikea ratkaisu. Mutta kun täällä puhuttiin verotuksesta, niin yksi asia on jäänyt liian vähälle huomiolle: kaikkein suurin vaikuttava tekijä, vaikuttavin päätös hallitukselta oli tukea kuntia, koska sillä on estetty viime syksyltä veronkorotusten aalto kunnissa. Ne, jotka vastustavat [Puhemies koputtaa] kuntien tukea, vastustavat joko [Puhemies: Ja kysymys!] koronan jälkihoitoa tai veronkorotuksia. Arvoisa puhemies, jatkaako hallitus tällä tiellä?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Saarikko ja sen jälkeen Marin.

16.13 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Lindtman luetteli todella merkittäviä uutisia aivan viime päiviltä, ja itse asiassa viime kuukausilta vaikeasta koronatilanteesta huolimatta olemme saaneet lukea vastaavia hyviä uutisia — uutisia, jotka syntyvät eri puolille Suomea ja joissa hallitus on ollut taustatukena mutta jotka muistuttavat meitä siitä, että kasvu, työllisyys ja yhteinen hyvä syntyy yrityksissä, jotka uskaltavat rohkeasti katsoa huomiseen. Tämän tueksi hallitus tulee syksyn budjettiriihessä myös tekemään veroratkaisuja, jotka vauhdittavat investointeja ja tukevat yritysten tulevaisuusnäkyä.

Viittasitte myös tähän hallituksen ratkaisuun satsata lisäeuroja kuntiin vaikean koronatilanteen keskellä. Peruste oli juuri tämä: se oli kertasatsaus, emme voi luvata vastaavia erä uudelleen, mutta siinä hetkessä se oli perusteltu juuri siksi, etteivät kuntien investoinnit vaikkapa rakentamiseen menisi jäihin, siksi, ettei ihmisiä lomautettu, saati irtisanottu, ja juuri siksi, että kuntaveron korotuspaine ei olisi kasvanut, toisin kuin [Puhemies koputtaa] käy, jos nyt sote-uudistus ei etenisi. Onneksi se näyttää hyvältä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja pääministeri Marin.

16.15 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Edustaja Lindtman kysyi hyvän kysymyksen: jatkaako hallitus sillä tiellä, mitä se on kulkenut tähänkin asti? Vastaus on kyllä. Kyllä jatkamme. Me olemme tukeneet koronakriisiaikana kuntia, alueita, varmistaneet sen, että ihmisten palvelut toimivat tällaisen historiallisen kriisin keskellä mahdollisimman hyvin. Kyllä, me teemme oikeudenmukaista politiikkaa tästä eteenkinpäin, ja osoituksena siitä ovat esimerkiksi ne päätökset, joita me teimme kehysriihessä. Vaikka me teemme maltillisia sopeutustoimia vuonna 2023, me päätimme, teimme arvovalinnan, että ihmisten sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista ei leikata, koulutuksesta ei leikata, sosiaalietuksista ei leikata, kuntien valtionosuuksista ei leikata. Me teimme arvovalinnan, että me pidämme ihmisistä ja ihmisten palveluista huolta. Sen sijaan kokoomus on esittänyt miljardin euron sopeutuksia, ja edelleen kysymme: Missä on se leikkauslista, jonka te olette luvanneet ennen kuntavaaleja kertoa? Missä ovat ne leikkaukset? Kohdistuvatko ne kuntien valtionosuuksiin, ihmisten palveluihin vai kenties koulutukseen?

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2021 vp

Hallitus on tehnyt arvovalinnan. Me pidämme ihmisistä, palveluista huolta. [Puhemies koputtaa] Me teemme elvyttävää talouspolitiikkaa, ja sen vuoksi tämä investointiaalto on tulossa.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja aika on täynnä. — Edustaja Halla-aho.

16.16 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, puhemies! Suomessa on viime aikoina käyty paljon keskustelua siitä, kuka ajaa työväestön asemaa, ja siitä, miten sitä pitäisi ajaa. [Välihuutoja vasemmalta] Työmarkkinajärjestelmiä ja lainsäädäntöjä on maailmassa useita, ja Pohjoismaiden välilläkin on suurta vaihtelua. Oleellista on se, syntykö oikeita työpaikkoja ja saako työstä sellaista palkkaa, jolla tulee toimeen. Korkea kokonaisveroaste ja asumisen ja liikkumisen korkeat kustannukset satuttavat juuri pieni- ja keskituloisia palkansaajia. Ne ehkäisevät työpaikkojen syntymistä ja vähentävät käteenjääviä tuloja. Erityisen kummallista on, että vasemmistohallitus lisäksi heikentää suomalaisen palkansaajan neuvotteluasemaa purkamalla pala kerrallaan ulkomaisen halpatyövoiman saatavuusharkintaa. Pääministeri Marin, eikö teitä hävetä ratsastaa vaalien alla palkansaajien oikeutetuilla huolilla ja samalla tehdä politiikkaa, joka rapauttaa heidän tulotasoaan ja neuvotteluasemaansa?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Pääministeri Marin.

16.17 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ymmärrän hyvin sen, että perussuomalaisten puheenjohtaja Halla-aho haluaa tässä ja tällä puheenvuorolla peittää sen tosiasian, että perussuomalaiset ovat kertoneet, että eivät kannata yleissitovia työehtosopimuksia. [Välihuutoja perussuomalaisten ryhmästä] Teille tämä kysymys ei ole kysymys eikä mikään. Jos katsotaan duunareita, niin heidän ei kyllä kannata perussuomalaisia äänestää, koska se on kylmää kyytiä, mitä sieltä on luvassa. Perussuomalaiset ovat osoittaneet sen, [Perussuomalaisten ryhmästä: Vastaatteko kysymykseen!] että oikea paikka salista [Hälinää — Puhemies koputtaa] on juuri se, missä puolue seisoo, se menee kokoomuksestakin oikealta ohi, haluavat purkaa koko tämän meidän sopimus pohjaisen mallimme, yleissitovat työehtosopimukset. Tämä on perussuomalaisten toimesta nyt kyseenalaistettu moneen otteeseen. Tätä on vaalitenteissäkin kysytty, ja aina te olette vahvistaneet sen, että kyllä, yleissitovat työehtosopimukset eivät ole teille mikään asia eli reilut palkat, reilut työehdot. Perussuomalaiset eivät selkeästi ole duunareiden puolella.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Haatainen myös tähän.

16.18 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Perussuomalaiset ovat keskittyneet pelottelemaan halpatyövoimalla, ja sitä minä kyllä ihmettelen. Minä olen viikon ajan, puhemies, yrittänyt saada edustaja Halla-ahon puheista selvää, mitä tällä työehtosopimusten yleissitovuudella oikein tarkoitatte. Yleissitovuushan on palkansaajan vakuutus, ja se on palkansaajan perusturva, jolla määritellään työntekijän vähimmäisehdot. Ja jos te nyt romutatte tämän yleissitovuuden, niin sen seurauksena tähän maahan ei halpatyövoimaa tule lisää. [Jani Mäkelä: Tuleepa!] Sitä ei tule lisää ulkomailta, mutta sitä tulee lisää ihan kotimaisesti. Ja kysynkin teiltä, kun te puhutte yleissitovuudesta,

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2021 vp

puheenjohtaja Halla-aho: voisitteko kertoa, tiedättekö te, mistä te puhutte? [Perussuomalaisten ryhmästä: Tiedättekö itse?]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja edustaja Halla-aho.

16.19 Jussi Halla-aho ps (vastauspuheenvuoro): Kiitoksia, arvoisa puhemies! Tässä nyt näyttävät roolit keikahtaneen jokseenkin päälaelleen — tästä on tullut hallituksen kyselytunti. Ymmärrän, että sosiaalidemokraatit ovat paniikissa vaalien alla, mutta pitäisin silti suotavana, että vaalikampanjaa käytäisiin suurin piirtein tosiasiapohjalta [Välihuutoja] ja syyllistymättä niin sanottuun muunneltuun totuuteen.

Mitä tarkoitan halpatyövoimalla? Hallitus on käytännössä purkamassa halpatyövoimaa niin sanotusti yhdenmukaistamalla alueellisia saatavuusharkintakriteerejä eli ulottamassa koko maahan kaikkein liberaaleimmat käytännöt. Tämä ei ole mikään tulevaisuuden uhakuva, vaan tämä on tällä hetkellä jo todellisuutta monilla sektoreilla: rakennusallalla, siivousallalla, ravintola-allalla. Ja se, että meille luodaan jatkuvasti lisää tarjontaa ulkomaisesta, siis EU:n ulkopuolelta tulevasta, halvasta työvoimasta, nimenomaan murtaa suomalaisen työntekijöiden neuvotteluasemaa työmarkkinoilla.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ministeri Haatainen, vastaus.

16.20 Työministeri Tuula Haatainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa herra puhemies! Edustaja Halla-aho, nyt sanon jälleen kerran: hallitus ei ole purkamassa saatavuusharkintaa. [Jussi Halla-aho: Te ette ole perillä omista esityksistänne!] Saatavuusharkintaa ei olla purkamassa. Minä tiedän, mitä hallitus on päättänyt — hallitusohjelmassa lukee, että saatavuusharkinnasta pidetään kiinni. Ulkomaisen työntekijän hakiessa oleskelulupaa täältä Suomesta TE-toimistohan varmistaa ensin, onko tähän työpaikkaan olemassa tarjontaa kotimaisilta työmarkkinoilta. Saatavuusharkinta on myös sen takia tärkeä, että sillä pystytään varmistamaan, että työnantaja on kykenevä hoitamaan työnantajavelvollisuutensa, esimerkiksi palkanmaksun. Sen sijaan me olemme kehysriihessä linjanneet, että me sujuvoitamme prosesseja, jotka liittyvät saatavuusharkintaan. Eli tarkoituksena on se, että alueellisia linjauksia voitaisiin tehdä yhdessä esimerkiksi sellaisella työssäkäyntialueella, [Puhemies koputtaa] jolla tehdään saman alan töitä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Aika! — Edustaja Purra.

16.21 Riikka Purra ps (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä sosiaalidemokraatit ovat aivan oikein kehuneet näitä yksityisiä investointeja, joita Suomeen on tullut. Ne ovat olleet ennätyksellisiä, ja me tietysti kaikki toivomme, että ne jatkuvat.

Näin kuntavaalien kynnyksellä on kuitenkin pakko kertoa toisesta asiasta, joka on aivan ennätyksellinen, nimittäin kuntatalouden surkea tila. Kuntatalous on historiallisessa kriisitilassa. Alijäämä [Paavo Arhinmäen välihuuto] on jatkuvaa, vaikka sitä te pyrittekin näillä niin sanotuilla koronatukipaketeilla peittelemään. Mutta alijäämä on jatkuvaa. Se tarkoittaa sitä, että tulot, niin verotulot kuin esimerkiksi valtionosuudet, eivät riitä kattamaan menoja, teidän uusista hankkeistanne puhumattakaan. Erityisesti ennen vaaleja tietyillä puolueilla on kuitenkin tapana käydä kilpalaulantaa siitä, kuka lupaa eniten maksuttomia palveluita, uusia investointeja, uusia etuuksia ja muita vappusatasia.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2021 vp

Arvoisa pääministeri, kunnilla on yli 500 lakisäätelistä tehtävää ja iso liuta muita, [Puhemies koputtaa] joihin ei ole varaa. [Puhemies: Kysymys!] Mitä tehtäviä aiotte karsia hyvinvointivaltiomme turvaamiseksi?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja pääministeri Marin.

16.23 Pääministeri Sanna Marin (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun me katsomme viime vuotta, niin kuntien taloudellinen tilanne oli parempi tietenkin johtuen myös siitä, että valtio tuki alueita [Jani Mäkelän välihuuto] ja kuntia tämän kriisin keskellä. Mielestäni se oli oikein. Sillä vältettiin irtisanomisia, sillä vältettiin lomautuksia, sillä rahalla varmistettiin se, että ihmisten peruspalvelut, esimerkiksi sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut, toimivat tällaisen historiallisen kriisin keskellä. Mielestäni se oli oikeaa politiikkaa, sitä puolustan. Hallitus teki siinä oikeita arvovalintoja, ja on hyvä, että ihmisten palvelut on voitu turvata.

On kuitenkin totta myös se, että kuntien taloustilanne jo pitkällä juoksulla on vaikeutunut, eivätkä sitä ole helpottaneet esimerkiksi ne valtionosuusleikkaukset, joita aikaisemmin on tehty. Sen sijaan tämä hallitus päätti, että me emme tällaisia leikkauksia tee, koska se olisi pois näiden ihmisten palveluista.

Mutta se iso kysymyshän on nyt tämä sosiaali- ja terveydenhuollon kokonaisuus, joka on siirtymässä kunnilta maakunnille. Samallahan myös kuntien raskaimmat menot, tehtävät siirtyvät hyvinvointialueille, ja tämä itsessään tietenkin tuo myös kunnille [Puhemies koputtaa] eri lailla sitä liikkumavaraa hoitaa näitä muita tehtäviä. Tämä on se iso taloudellinen kysymys, jonka kanssa kunnat ovat kamppailleet.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja nyt aika täynnä. — Ja ministeri Paatero lyhyesti.

16.24 Kuntaministeri Sirpa Paatero (vastauspuheenvuoro): Kiitos, arvoisa puhemies! Sote-palvelut ja pelastustoimi siirtyvät pois kunnista, ja työllisyyspalvelut siirtyvät kuntiin. Me tehdään siis molempiin suuntiin olevia liikkeitä.

Mutta näihin kysymyksiin siitä, miten kuntatalous voi: Ennen koronatukia palautimme kikyn, leikkauksen, sen, mikä oli tehty edellisellä hallituskaudella. Toisena, palautimme indeksijäädytykset. Emme enää jäädytä indeksejä. Kolmantena palautimme niitä leikkauksia, jotka oli tehty erilaisiin tehtäviin, esimerkiksi edellisen hallituksen osalta erikoissairaanhoidon. Olemme tehneet sataprosenttisen korvauksen uusiin tehtäviin. Olemme siis miljardilla eurolla tukeneet kuntataloutta ennen kiky-tukia, elikkä olemme tasapainottaneet, ja jatkamme tätä linjaa niin, että ne palvelut saadaan järjestettyä.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Edustaja Sipilä.

16.25 Juha Sipilä kesk (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Alkuperäinen kysymys koski verotusta, ja on äärimmäisen tärkeää, että tässä salissa keskustellaan julkisen talouden tasapainosta. Silloin kun veroja kiristetään, niin tehtiinpä se oikeastaan millä tavalla tahansa, se kääntyy yritysten kilpailukykyä vastaan ja suomalaisen työn kilpailukykyä vastaan, ja se taas kääntyy työllisyyttä vastaan, ja työllä ja työllisyydellä me pystymme julkisen talouden tasapainottamaan pitkällä tähtäimellä.

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2021 vp

Ymmärränkö oikein, arvoisa valtiovarainministeri, että tämä hallitus ei aio korottaa työn verotusta, ei aio korottaa yritysten verotusta, ei aio korottaa yrittämisen verotusta? Siitähän tämä kysymys lähti liikkeelle. Olenko ymmärtänyt oikein, että hallituksella ei ole tällaisia suunnitelmia? [Perussuomalaisten ryhmästä: Asumisen ja autoilun veroja!]

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Ja ministeri Saarikko.

16.26 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä oli hyvä ja selventävä kysymys tähän tilanteeseen. Emme ole korottamassa, emme yrittämisen, yrittäjien emmekä yksittäisten suomalaisten työhön liittyvää verotusta juuri niistä edellä mainituista syistä, joita edustaja Sipilä kysymyksessään nosti esiin, siksi että me tiedämme, että sen kaltaiset toimet olisivat omiaan heikentämään sitä kasvua, joka on nyt lähtenyt liikkeelle. Verotuksen puheenvuoroissa kannattaa olla huolellinen ja tarkka siltäkin osin, että niillä myös on vaikutuksia niin kutsuttuun vakauteen ja ennustettavuuteen, joiden osalta vaikkapa yritykset pohtivat sijoittumistaan Suomeen, pohtivat sitä, perustetaanko tänne yritykselle lisää työpaikkoja ja niin edelleen. Eli itse asiassa on ehkä hyvä täydentää: Päinvastoin. Me emme ole kiristämässä, mutta tähän sote-uudistukseen liittyy ratkaisu, joka vuodesta 23 alkaen kokonaisuudessaan keventää ansiotuloverotusta 200 miljoonalla eurolla, eli päinvastainen suunta.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Arvoisille edustajille on aiemmin esitetty toive, että oman puolueen ministerille ei mielellään esitettäisi kysymyksiä. — Edustaja Mäkelä näyttää esimerkin.

16.27 Jani Mäkelä ps (vastauspuheenvuoro): Kiitos, puhemies! Kuntavaalien lähestyessä hallitus on sitkeästi väistellyt kysymystä autoilun kustannuksista. Ymmärtäähän sen, koska niin suuri osa keskustan ja sosiaalidemokraattienkin äänestäjistä tarvitsee yksityis-autoa jokapäiväisessä elämässään, ja silti hallitus tarkoituksella kurjistaa heidän asemaansa. Voin uskoa, että monella niin kaupungeissa kuin maakunnissakin on vaikeuksia ymmärtää, miksi heitä rangaistaan liikkumisesta työhön, kauppaan, harrastuksiin ja lasten kouluihin. Helsingissä puolet bussilipun hinnasta maksavat veronmaksajat, samalla kun bensalitrin hinnasta 70 prosenttia muodostuu erilaisista veroista. Tämä on epäoikeudenmukaista ja eriarvoistavaa. Kysynkin hallitukselta ihan konkreettisen kysymyksen: Liikenteestä kerätään nyt veroja ja veronluontoisia maksuja noin 8 miljardia euroa, mutta teiden kunnossapitoon siitä ei palauteta edes 2:ta miljardia. Millaisiin toimiin hallitus aikoo ryhtyä tämän valtavan ja törkeän rahastuksen kohtuullistamiseksi?

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näin. — Ja ministeri Saarikko.

16.28 Valtiovarainministeri Annika Saarikko (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Liikenneministeri Harakka voinee kertoa — jos se puhemiehelle sopii — niistä lisäsatsauksista, mitä tämä hallitus on tehnyt liikenteeseen. Eli itse asiassa juuri kysyjän toivomalla tavalla me olemme tehneet päätöksen kohdistaa tämän vaalikauden aikana lisäeuroja perusväylänpitoon satsaamalla parempiin teihin ja parempaan liikkumiseen. Minulle sopii erinomaisesti, että viikko toisensa jälkeen te haluatte varmistaa suomalaisten parhaaksi, että eihän hallitus korota enää polttoaineverotusta, että eihän sellaista politiikkaa

Pöytäkirjan asiakohta PTK 74/2021 vp

haluta tehdä. On ilo vastata: tämä hallitus ei ole korottamassa polttoaineverotusta. Huoli pois, perussuomalaiset, huoli pois, suomalaiset! Sen olemme linjanneet.

Toinen varapuhemies Juho Eerola: Näistä lisäsatsauksista kuulemme varmasti toisessa yhteydessä. Tämä aihealue on nyt tällä erää loppuun käsitelty.

Kysymyksen käsittely päättyi.